

STATUT OCHRANNÝCH ZNÁMEK

I.

Všeobecně

Činnost sdružení SOTEX je zaměřena zejména na zajišťování a rozšiřování trvalého označování textilu, oděvů a kožedělných výrobků „symboly údržby“ a prosazování tohoto způsobu značení a značení kvalitních výrobků prostřednictvím ochranné známky „QZ – Zaručená kvalita“. SOTEX vydává pravidla pro označování a zajišťuje propagaci, týkající se správného značení kvalitních výrobků. Z toho vyplývají poslání a úkoly, mezi kterými je i závazek, aby pravidla značení výrobků byla v souladu s požadavky příslušných národních, mezinárodních a evropských norem.

1. Symboly údržby zajišťují informaci o způsobu ošetřování textilních a oděvních výrobků. Jsou důležité jak pro správné ošetřování výrobků v domácnostech, tak při volbě technologického postupu údržby v čistírnách a prádelnách. Dodavatel pomocí nich sděluje zákazníkům, že nedojde k poškození daného výrobku při udržování, pokud bude dodržen postup doporučený kombinací symbolů.
2. Ochranná známka "QZ Zaručená kvalita" je prostředkem zlepšení obchodních vztahů a vytváření důvěry v distribučním řetězci TOK výrobků. Vyjadřuje mimo jiné skutečnost, že symboly doporučený způsob údržby byl na výrobku stanoven na základě ověřených údajů. Cílem jejího působení je vytvářet důvěru mezi dodavateli a zajištění spokojenosti spotřebitelů.
3. Piktogramy jednoduchou grafickou formou sdělují spotřebitelům, které vlastnosti byly zkontrolovány a dosahují takové úrovně, že nehrozí nebezpečí reklamace. Mohou se používat v případech, kdy nebyl výrobek zkoušen komplexně jako pro značku QZ, ale jen z pohledu jedné nebo několika charakteristik. Pomocí piktogramů také může dodavatel sdělit spotřebitelům doporučený účel použití.

II.

Definice pojmů

1. Oprávněný uživatel známky „symbolů údržby“ je právnická nebo fyzická osoba s příslušným podnikatelským oprávněním, působící na území ČR, která uvádí na trh textilní výrobek opatřený symboly údržby a je nabyvatelem licence známky QZ. Ostatní subjekty, které používají symboly údržby, jsou označeni jako uživatelé.
2. Nabyvatel licence známky „QZ-Zaručená kvalita“, je právnická nebo fyzická osoba s příslušným podnikatelským oprávněním, působící na území ČR, která uvádí výrobek na trh nebo poskytuje službu zákazníkovi. Může jím být výrobce, dovozce, distributor (obchodní organizace) nebo servisní organizace (prádelny a čistírny).
3. Výrobek je pro účely používání ochranných známek definován účelem použití, materiálovým složením, konstrukcí, resp. fazónou. Barevné, desénové a stříhové provedení je reprezentováno představitelem typové řady.
4. Technická specifikace je dokument, stanovující požadavky na výrobek ve vztahu k uzavřené kupní smlouvě. Specifikace může být uvedena explicitně ve smlouvě, může být

realizována odkazem na příslušnou technickou normu, materiálový list, dodací podmínky nebo na referenční vzorek odsouhlasený smluvními stranami.

III.

Podoba ochranných známek

1. Symboly údržby znázorňují jednoduché grafické obrázky pro činnosti údržby a ošetřování výrobků, které jsou na výrobcích doplněny přesným značením pro daný výrobek, podle popisu, stanoveného ČSN EN ISO 3758 (teplota vody pro praní, způsob bělení, způsob sušení, teplota pro žehlení, způsob profesionálního ošetřování).

SYMBOLY OŠETŘOVÁNÍ A ÚDRŽBY TEXTILIÍ

2. Ochranná známka QZ má podobu spojení písmene Q symbolizujícího kvalitu s písmenem Z, které představuje záruky. Ke značce je připojeno slovní vyjádření ZARUČENÁ KVALITA a registrační číslo nabyvatele.

QZ – ZARUČENÁ KVALITA

je možné využívat i cizojazyčné verze:

3. Piktogramy vyjadřují zdravotní nezávadnost a užité vlastnosti. Jsou vytvořeny pro oděvy a bytový textil a mají dvojitou úroveň rozlišení. Vyjadřují komplexní pohled na vlastnost (např. stálobarevnost) nebo detailní pohled (stálobarevnost v praní nebo stálobarevnost v potu).

IV. Vlastnická práva

Vlastnická práva k ochranným známkám jsou dokladována registrací známek u Úřadu průmyslového vlastnictví v Praze.

1. SOTEX je pověřeným správcem ochranných známek „symbolů údržby“ pro Českou republiku jako národní výbor a člen mezinárodní asociace GINETEX, která je vlastníkem ochranné známky č. 849 319 pět symbolů.
2. SOTEX je vlastníkem ochranné známky č. 214683 „QZ-Zaručená kvalita“ s působností v České republice.
3. SOTEX registroval piktogramy pod číslem 347341, 347342.

V. Poplatky za užívání ochranných známek

1. Ochranná známka QZ – Zaručená kvalita

Technické podmínky pro značení „QZ – Zaručená kvalita“ jsou uvedeny v příloze č.1, 2 a tabulce č. 1.

1.1 Za udělení práva užívat známku zaplatí nabyvatel licence roční poplatek ve výši:

nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	10 pracovníků	5.000 Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	50 pracovníků	10.000 Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	250 pracovníků	25.000 Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	500 pracovníků	50.000 Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	1000 pracovníků	100.000 Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců nad	1000 pracovníků	150.000 Kč

Nabyvatelé licence, kteří jsou členy ATOK a Asociace prádelen a čistíren ČR, zaplatí roční poplatek v poloviční výši uvedených částek.

1.2 Licencionáčům značky QZ jsou poskytovány symboly údržby zdarma jako bonus.

1.3 Je-li nabyvatel již minimálně po dobu tří let držitelem licence ochranné známky, platí-li řádně poplatky a z vážných provozních důvodů musí přerušit používání ochranné známky, je možné určit pro období maximálně 3 roky tzv. „udržovací poplatek“ ve výši 1.000,- Kč/rok. Mimořádný platební režim projednává výkonný výbor 1x ročně.

2. Piktogramy

Technické podmínky pro značení piktogramy jsou uvedeny v pravidlech pro používání piktogramů v příloze č.2. Tabulka piktogramů je samostatnou přílohou č 4. Doporučená úroveň užitečných vlastností je společná pro značku QZ i pro piktogramy a je uvedena v příloze č.4.

Pro držitele licence QZ-Zaručená kvalita je používání piktogramů k označování výrobků zdarma. Ostatní nabyvatelé licence zaplatí roční poplatek ve výši:

nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	10 pracovníků (včetně)	1.000,-Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	50 pracovníků	2.000,-Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	100 pracovníků	3.000,-Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	250 pracovníků	5.000,-Kč

nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců do	500 pracovníků	7.000,-Kč
nabyvatel s evidenčním počtem zaměstnanců nad	500 pracovníků	10.000,-Kč

4. Zásady pro výpočet poplatku při použití ochranné známky jen na část produkce nebo část služeb

- 4.1. Je-li charakter dodávaných výrobků nebo služeb takový, že ochrannou známku lze použít jen na část produkce nebo služeb, resp. dodavatel je rozhodnut používat ochrannou známku z obchodních důvodů jen na část produkce nebo služeb, je možné stanovit poplatky vztahované k organizační jednotce nebo k poměrné části produkce. Výše poplatku je vždy stanovena sazbami uvedenými v odstavci 1.1 a 2, kde se odvozuje od rozhodného počtu pracovníků, kteří jsou organizačně nebo výkonově spjati s dodávanými výrobky nebo službou
- 4.2. Je-li produkce, pro niž bude ochranná známka užívána, vyráběna nebo služba poskytována v identifikovatelné (účetně, místně apod.) organizační jednotce, je pro stanovení výše poplatku rozhodný počet pracovníků v této jednotce.
- 4.3. Není-li možné z technologických nebo organizačních důvodů takovou identifikaci provést, vypočte se takto:

$$\text{rozhodný počet} = \text{celkový počet} \times \frac{\text{roční obrát se známkou}}{\text{celkový roční obrát}}$$

- 4.4. Není-li možné vyčíslit obrát připadající na výrobky nebo služby s ochrannou známkou, je ve výjimečných případech možné provést odborný odhad vycházející z dělby práce její složitosti apod... Do odhadu se musí také započítat režijní pracovníci od vývoje přes kontrolu jakosti až po obchod.

5. Využití poplatků

- 5.1. Roční poplatky tvoří zdroj financování propagace ochranných známek a nákladů spojených s jejich správou. Prostřednictvím propagace ochranných známek jsou propagováni současně jejich nabyvatelé a oprávnění uživatelé a je pečováno o regulérní podmínky obchodování.
- 5.2. Z poplatků nejsou hrazeny náklady spojené s ověřováním výrobků/ služby.

6. Ukončení licence QZ

Ukončením smlouvy o licenci QZ zaniká licencionářům možnost používat zdarma symboly údržby. Po ukončení smlouvy, jestliže nadále používají symboly údržby, je jejich povinností splnit legislativní povinnosti vůči ochranné známce.

VI.

Posouzení shody

1. Před udělením práva používat známku QZ nebo piktogramů posoudí SOTEX shodu výsledků zkoušek s požadavky uvedenými v příslušných přílohách statutu. Jako podklad pro posouzení shody jsou využívány:
 - 1.1. Výsledky zkoušek z akreditované zkušební laboratoře.
 - 1.2. Výsledky zkoušek z vlastní laboratoře, pokud je dodavatel certifikován podle EN ISO 9001.
 - 1.3. Výsledky zkoušek z vlastní laboratoře, pokud byl u dodavatele proveden výrobní audit. Platnost protokolů ze zkoušek a auditu je tři roky.
2. Na základě kladného výsledku posouzení shody vydá SOTEX nabyvateli Osvědčení o udělení licence k používání příslušné ochranné známky s číslem licence. Pro známku QZ je Osvědčení vydáno společně s logem České kvality. Platnost osvědčení je tři roky.
3. SOTEX odejme nabyvateli právo užívat ochrannou známku, pokud zjistí neshodu s údaji uvedenými v osvědčení nebo opakované reklamace na označený výrobek.

VII

Spokojenost zákazníků

1. Zjišťování spokojenosti zákazníků zajišťuje organizačně Sdružení obrany spotřebitelů jako člen SOTEX prostřednictvím svých členů.
2. SOTEX jako vlastník ochranné známky může odejmout právo užívání ochranné známky nabyvateli licence známky QZ a odstoupit s okamžitou platností od smlouvy v případě, že bude kvalifikovaným způsobem zjištěno, že nabyvatel licence nedodrhuje Technické podmínky pro značení QZ.
3. V případě, že bude kvalifikovaným způsobem zjištěno, že nabyvatel licence užívá ochranné známky symbolů údržby také pro výrobky, které nelze podle deklarovaného doporučení udržovat, podá SOTEX podnět České obchodní inspekci, pro porušení ustanovení § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 zákona 634/92 v platném znění, že zjistil klamání spotřebitele.

Platnost od 3.5.2013

1. Nabyvatel licence je oprávněn používat ochrannou známku a označovat jí výrobky, o nichž je schopen prohlásit ve shodě s článkem 4. ČSN EN ISO/IEC 170540-1 a 2 , že splňují následující podmínky.
 - 1.1 Značení výrobku odpovídá:
 - Zákonu č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele v platném znění
 - Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 1007/2011, o názvech textilních vláken a souvisejícím označování materiálového složení textilních výrobků a o zrušení směrnice Rady 73/44/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES
 - vyhláše MPO k Zákonu o ochraně spotřebitele č. 265/2000 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o způsobu označování obuvi údaji o materiálech použitých v jejich hlavních částech
 - ČSN EN ISO 3758 Textilie. Symboly pro ošetřování
 - ČSN 80 3010 Textilní kusové výrobky a oblečení. Značení.
 - 1.2 Zdravotní nezávadnost v souladu s požadavky uvedenými v tab. č. 1.
 - 1.3 Výrobky splňují požadavky na obvyklou jakost stanovenou v obecně platných technických normách (např. ČSN 80 3014, ČSN 80 5004, ČSN 80 7030, ČSN 80 7602, a výrobcem deklarované hodnoty ukazatelů, které jsou stanoveny v:
 - technických normách ČSN, OS, PNJ, PNs, PN
 - materiálových listech
 - technických dodacích podmínkách.
 - 1.4 Vlastnosti deklarované ve specifikaci jakosti výrobku jsou ve výrobním procesu pravidelně kontrolovány.
 - 1.5 Nabyvatel licence – výrobce zaručuje odběrateli řešení oprávněných spotřebitelských reklamací výměnou vadného výrobku za bezvadný, nebo vrácením kupní ceny.
 - 1.6 Nabyvatel licence – výrobce se zavazuje uhradit provozovateli služby prokazatelné náklady, spojené s reklamací, která vznikla při údržbě, provedené technologickým postupem, stanoveným podle údajů, deklarovaných výrobcem. Reklamace se řeší mezi držitelem licence a v případě sporu mezi nimi, se postupuje podle článku XI. – Smlouvy o licenci známky QZ.
 - 1.7 Nabyvatel licence - výrobce se může zavázat ke splnění dalších konkrétních kritérií nad rámec ustanovení 1.1 až 1.5, která uvede v „prohlášení shody“. Tato kritéria se pak stávají nedílnou součástí Technických podmínek.
2. Nabyvatel licence obchodní služby je oprávněn používat ochrannou známku k označení své prodejní jednotky (prodejny, prodejního oddělení), obchodní provozovny (obchodu, obchodního střediska) nebo jejich částí, prohlásí-li ve shodě s článkem 5 ČSN EN ISO/IEC 17050-1, že splňuje následující kritéria.
 - 2.1 Předává zákazníkovi všechny doklady a informace o výrobku, jeho vlastnostech a účelu použití a je zákazníkovi nápomocen při rozhodování o nákupu.
 - 2.2 Dodržuje termíny sjednané se zákazníkem.

- 2.3 Nabízí zboží s ochrannou známkou ve zvláště označeném prostoru, nebo jiným způsobem upozorňuje zákazníky na tuto nabídku a propaguje zboží s ochrannou známkou ve svých provozovnách.
- 2.4 Vzdělává personál o kvalitě TOK výrobků, prodejních služeb a významu ochranné známky QZ.
- 2.5 Garantuje řádné a včasné vyřízení oprávněných spotřebitelských reklamací v souladu s Občanským zákoníkem a Zákonem o ochraně spotřebitele. Spotřebitele o jeho právech informuje Reklamačním řádem.
3. Nabyvatel licence služby spojené s užíváním výrobků (prádelna, čistírna) je oprávněn používat ochrannou známku k označení provozoven nebo sběrných míst, v případě, že tato provozovna je schopna plnit následující kritéria.
 - 3.1 Dokladovat kvalitu procesu údržby.
 - 3.2 Školit personál o kvalitě výrobků a významu ochranné známky QZ.
 - 3.3 Garantovat řádné a včasné vyřízení oprávněných spotřebitelských reklamací v souladu s Občanským zákoníkem a Zákonem o ochraně spotřebitele. Spotřebitele o jeho právech informuje Reklamačním řádem.
 - 3.4 Průmyslová prádelna je oprávněna používat ochrannou známku k označení svých provozoven odpovídá-li kvalita praní OS-80-04. Hodnocení kvality praní. Vliv praní na textilie.
 - 3.5 Má – li průmyslová prádelna certifikován systém řízení kvality, má možnost získat známku QZ - Zaručená kvalita po prokázání výsledků pravidelné kontroly kvality praní při auditu. Podpisem smlouvy a úhradou fixního manipulačního poplatku 2500,- Kč od druhého roku používání známky QZ, získá prádelna možnost známku používat.

Platnost od 3.5.2013

Ukazatel	Skupina výrobků				
	textilní a kožedělné výrobky pro děti do 3 let	výrobky přicházející do styku s pokožkou		ostatní oděvní a bytové textilie	ostatní kožedělné výrobky
textilní výrobky		kožedělné výrobky			
obsah volného formaldehydu 1/ mg . kg ⁻¹	Požadavky stanoveny ve Vyhlášce Ministerstva zdravotnictví č. 84/2001 Sb.	75	30	75	30
pH vodného výluhu 2/		4,0 – 7,5		-	3,5 – 7,5
Stálobarevnost v otěru * - za sucha - za mokra 3/ stupeň šedé stup.		4 3		4 3	4 3
Odolnost proti působení potu a slin * 4/			3-4		3-4
Stálobarevnost v potu 5/		3-4	3-4	3-4	3-4
Obsah pentachlorfenolu 6/ mg . kg ⁻¹		0,5	5,0	-	1,0
Obsah vyluhovatelného chrómu 7/ mg . kg ⁻¹			Cr ^{VI} nedet. Cr celkový 2,0		Cr ^{VI} nedetekovat. Cr celkový 50,0
Obsah aromatických aminů mg . l ⁻¹ 8/		< 0,05			
Ve výrobcích nesmí být použita zakázaná barviva 9/					

1/ podle ČSN EN ISO 14184-1

2/ podle ČSN EN ISO 3071

3/ podle ČSN EN ISO 105-X12, ČSN EN ISO 11640

4/ Vyhláška 84/2001 Sb. Ministerstva zdravotnictví

5/ ČSN EN ISO 105-E04

6/ extrakce podle DIN 53313, stanovení pomocí plynové chromatografie s detektorem elektronového záchytu (ECD)

7/ podle ČSN 79 3873, (Cr^{VI}), ČSN ISO 11083 (Cr^{VI})

8/ podle ČSN 62 1156

9/ aktuální seznam zakázaných barviv najdete na internetových stránkách - www.sotex.cz

* provádí se jen u barevných materiálů

1. Tato pravidla vydává SOTEX GINETEX CZ, vlastník ochranné známky piktogramů.
2. Účelem piktogramů je přispět ke správnému a pravdivému informování spotřebitele prosazováním označování výrobků s ověřenou kvalitou. Výrobce/dodavatel pomocí piktogramů
 - a) označuje výrobky s ověřenou, výrobcem deklarovanou úrovní kvality,
 - b) zdravotně nezávadné výrobky a
 - c) doporučený účel použití výrobku.
3. Označování výrobku piktogramy může být používáno pouze na základě licenční smlouvy uzavřené mezi nabyvatelem a SOTEX společně s číslem licenční smlouvy. Piktogramy doporučujeme označovat na samolepících štítcích, visačkách nebo přiložených letáčcích. V případě označení jednoho výrobku více piktogramy postačí uvést jedno společné licenční číslo pro všechny piktogramy, umístěné poblíž piktogramů.
4. Piktogramy pro „užitné vlastnosti a zdravotní nezávadnost“ může nabyvatel licence užívat na základě Osvědčení, které mu vystaví SOTEX. Osvědčení je dokladem, že parametry výrobku vyhovují doporučeným limitům podle přílohy č. 3 Statutu ochranných známek.
5. K posouzení shody s těmito požadavky může nabyvatel předložit:
 - a) Výsledky zkoušek z akreditované zkušební laboratoře.
 - b) Výsledky zkoušek z vlastní laboratoře, pokud je certifikován podle ČSN EN ISO 9001.
 - c) Výsledky zkoušek z vlastní laboratoře, pokud byl autorizovanou osobou u nabyvatele proveden výrobní audit.
 - d) Nabyvatel může použít i podklady, které získal se souhlasem svého dodavatele.
 - e) Platnost protokolů ze zkoušek i auditu je tři roky.
6. Výsledky zkoušek se mohou v odůvodněných případech lišit od doporučených limitů. V tom případě bude tato skutečnost uvedena v Osvědčení a během jednoho roku provede SOTEX nabyvatele z hlediska případného vzniku reklamací na tento výrobek.
7. Piktogramy „účel použití“ může nabyvatel licence využívat na výrobcích dle vlastního uvážení za předpokladu, že sdělí SOTEX, na kterých výrobcích je používá a na požádání umožní SOTEX provedení kontroly evidence reklamací.
8. Pro držitele licence „QZ-Zaručená kvalita“ je u ověřených výrobků používání licence zdarma.
9. K označování výrobků musí být používány piktogramy tvarově shodné s piktogramy uvedenými v příloze č. 1 licenční smlouvy.
10. Doporučuje se používat piktogramy společně se slovním vyjádřením, zejména v počátcích jejich rozšiřování. Text může být i v cizí řeči.

V Brně dne 3.5.2013

RNDr. Pavel Malčík
předseda SOTEX

PŘEHLED PIKTOGRAMŮ s doporučenými limity

Příloha č. 3

	Piktogramy		Význam	Zkoušení podle	Doporučené limity*
Změna rozměrů			po praní	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)	max. ± 2 % tkané max. ± 5 % pletené
			po chemickém čištění	ČSN EN ISO 3175-1, 2 (80 0809)	max. ± 2%
Stálobarevnost [stupeň]			v praní ^{1), 2)}	ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123)	≥ 4/3-4
			v potu	ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165)	≥ 3-4/3-4
			v chemickém čištění	ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166)	≥ 4
			na světle	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147)	≥ 4-5
			ve vodě ²⁾	ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143)	≥ 4/3-4
			v mořské vodě	ČSN EN ISO 105-E02 (80 0144)	≥ 4/3-4
			v chlorované vodě	ČSN EN ISO 105-E03 (80 0163)	≥ 3
			v otěru za sucha	ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)	≥ 4
			v otěru za mokra	ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)	≥ 3
Mechanické vlastnosti			žmolkování	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)	≥ 3
			vzhled po praní	ČSN EN 15487 (80 0854)	≥ 3-4
			pevnost v tahu (u tkanin)	ČSN EN ISO 13934-1 (80 0812)	≥ 250 N
			pevnost v protlaku (u pletenin)	ČSN EN ISO 13938-1 (80 0875)	≥ 450 kPa

¹⁾ Podle symbolů údržby doporučených výrobcem.

2) U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění.

*³⁾ Může se lišit v jednotlivých skupinách výrobků z hlediska účelu použití podle přílohy č. 2 Statutu ochranných známek

Piktogramy – deklarace zdravotní nezávadnosti

	Piktogramy	Zahrnuje	Zkoušení podle	Limity
Všobecná zdravotní nezávadnost		obsah formaldehydu	ČSN EN ISO 14184-1	75 [mg/kg] – při kontaktu s pokožkou 75 [mg/kg] – mimo kontakt s pokožkou
		pH vodného výluhu	ČSN EN ISO 3071	4,0 – 7,5
		stálobarevnost v otěru ³⁾	ČSN EN ISO 105-X12	za sucha - 4 za mokra - 3 [stupeň]
		zakázaná barviva	Deklarace výrobce	nesmějí být použita
Zdravotní nezávadnost pro děti – vyhláška 84/2001 Sb.		obsah formaldehydu	ČSN EN ISO 14184-1	30 [mg/kg]
		pH vodného výluhu	ČSN EN ISO 3071	4,0 - 7,5
		stálobarevnost v otěru ³⁾	ČSN EN ISO 105-X12	za sucha - 4 za mokra - 3 [stupeň]
		stálobarevnost v potu ³⁾	ČSN EN ISO 105-E04	alkalický - 3-4 kyselém - 3-4 [stupeň]
		obsah těžkých kovů	Stanovení metodami atomové absorpční spektroskopie ve výluhu kyselého potu	As - 0,2 Cd - 0,1 Pb - 0,2 Hg - 0,02 Cr - 1,0 Cr ⁶⁺ - nedetekovatelný Co - 1,0 Cu - 25,0 Ni - 1,0 [mg/kg]
		obsah aromatických aminů	ČSN 62 1156	<0,05 [mg/kg]
		odolnost vůči potu a slinám	Vyhláška Ministerstva zdravotnictví číslo 84/2001 Sb.	odolný

³⁾ u barevných výrobků a tisků

Vydáno SOTEX v Brně dne 3.5.2013

DOPORUČENÁ ÚROVEŇ UŽITNÝCH VLASTNOSTÍ PRO VÝROBKY SE ZNAČKOU QZ A PIKTOGRAMY

1 Tento dokument se týká oděvních a bytových výrobků určených pro prodej přímému spotřebiteli a označených značkou QZ.

Netýká se pracovních a ochranných oděvů, sportovního oblečení se speciálním zaměřením a dalších textilních výrobků používaných v průmyslu, ve veřejném sektoru, ve zdravotnictví, v ubytovacích zařízeních apod.

2 Jsou uvedeny doporučené minimální hodnoty základních užitných vlastností. Nejsou zmíněny požadavky, které vyplývají z právních předpisů, tj. hygienické a zdravotní požadavky, označování materiálového složení, označování údržby.

POZNÁMKA: Při zjišťování uvedených hodnot bude akceptována nejistota stanovení půl stupně.

3 Textilní výrobky jsou rozděleny do skupin podle účelu použití, bez ohledu na materiálové složení, takto:

3.1 Vrchní oděvy (obleky, kostýmy, kalhoty, sukně, pláště, saka)

3.2 Košile a halenky

3.3 Pletené svetry, vesty, pulovry

3.4 Oblečení z úpletů pro volný čas (trička, tepláky, mikiny)

3.5 Osobní prádlo

3.6 Plavky

3.7 Punčochové zboží

3.8 Ložní prádlo

3.9 Prošívané přikrývky a polštáře s náplní ze syntetických materiálů – určené k povlečení

3.10 Přikrývky

3.11 Froté ručníky a froté plošné textilie

3.12 Záclony a závěsy

3.13 Potahové textilie

3.14 Textilní podlahové krytiny.

Přehled názvů citovaných norem – viz Příloha 5

3.1 Vrchní oděvy (obleky, kostýmy, kalhoty, sukně, pláště, saka)

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při chemickém čištění ^{1,2} - při praní ^{1,2} - v potu - v otěru za sucha	≥ 5 ≥ 4 ≥ 4/3-4 ≥ 4/3-4 ≥ 4	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při chemickém čištění ¹ - při praní ¹	max. ± 2 max. ± 2 tkané max. ± 5 pletené	ČSN EN ISO 3175-1,-2 (80 0809) ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15 %; 2000 otáček)	≥ 3 -4	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Posuv nití ve švu mm (pouze u kalhot; zatížení 100 N)	≤ 4	ČSN EN ISO 13936-1,2,3, ČSN 80 0842)
Změna vzhledu po praní a/nebo chemickém čištění ¹ stupeň	≥ 4	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

¹ Podle předepsaného způsobu údržby

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

POZNÁMKA Stálobarevnost v potu se u výrobků s podšívku zjišťuje u podšívky

3.2 Košile a halenky

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při praní ² - ve vodě ² - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 4 ≥ 4/3-4 ≥ 4/3-4 ≥ 3-4/3-4 ≥ 4 ≥ 3-4	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní	max. ± 3 tkané max. ± 5 pletené	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15 %; 2 000 otáček)	≥ 3-4	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 4	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)
Posuv nití ve švu mm (pouze u kalhot; zatížení 100 N)	≤ 4	ČSN EN ISO 13936-1,2,3, (80 0842)
Úhel zotavení - mačkavost	110°-120°	ČSN EN 22313

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.3 Pletené svetry, pulovry, vesty

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při chemickém čištění ^{1,2} - při praní ^{1,2} - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 5 ≥ 4 ≥ 4/3-4 ≥ 3-4/3-4 ≥ 4 ≥ 3-4	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při chemickém čištění ¹ - při praní ¹	max. ± 2 max. ± 5	ČSN EN ISO 3175-1,-2 (80 0809) ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15 %; 2 000 otáček)	≥ 3	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Změna vzhledu po praní a/nebo chemickém čištění ¹ stupeň	≥ 4	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

¹ Podle předepsaného způsobu údržby

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.4 Oblečení z úpletů (trička, tepláky, mikiny)

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při praní ² - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 5 ≥ 3-4/3-4 ≥ 3-4/3-4 ≥ 3-4 ≥ 3	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní	max. ± 5	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15 %; 2 000 otáček)	≥ 3	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.5 Osobní prádlo

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při praní ² - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 4 ≥ 4/3-4 ≥ 4/3-4 ≥ 4 ≥ 3-4	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní	max. ± 3 tkané max. ± 5 pletené	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15 %; 2 000 otáček)	≥ 3	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.6 Plavky

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při praní ² - ve vodě - v mořské vodě - v chlorované vodě - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 5 ≥ 4/3-4 ≥ 4/3-4 ≥ 4/3-4 ≥ 3 ≥ 4 ≥ 3-4	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143) ČSN EN ISO 105-E02 (80 0144) ČSN EN ISO 105-E03 (80 0163) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní	max. ± 3	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Žmolkování stupeň (pouze u výrobků s obsahem chemických střížových vláken nad 15%; 2 000 otáček)	≥ 3	ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.7 Punčochové zboží

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - při praní ² - ve vodě - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	$\geq 3-4/3$ $\geq 3-4/3$ $\geq 3-4/3-4$ $\geq 3-4$ ≥ 3	ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní	max. ± 5	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.8 Ložní prádlo

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při praní ² - ve vodě ² - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 5 $\geq 4/3-4$ $\geq 4/3-4$ $\geq 4/3-4$ ≥ 4 $\geq 3-4$	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů [*] % - při praní (5 cyklů praní)	max. ± 5	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Pevnost v tahu N (u tkanin)	≥ 300	ČSN EN ISO 13934-1 (80 0812)
Pevnost v protlaku kPa (u úpletů)	≥ 450	ČSN EN ISO 13938-1 (80 0875)
Změna vzhledu po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

* Platí pro vysrážené výrobky; u nevysrážených výrobků max. $\pm 5\%$, -7% .

3.9 Prošívané příkrývky a polštáře s náplní ze syntetických materiálů (určené na povlečení)

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - při praní - v potu - v otěru - za sucha - za mokra	$\geq 4/3-4$ $\geq 4/3-4$ ≥ 4 $\geq 3-4$	ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při praní (5 cyklů praní)	max. ± 5	ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Změna vzhledu a objemnosti po praní stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

3.10 Příkrývky

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při chemickém čištění ^{1,2} - při praní ^{1,2} - v otěru - za sucha - za mokra	≥ 5 ≥ 4 $\geq 4/3$ ≥ 4 $\geq 3-4$	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123) ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)
Změna rozměrů % - při chemickém čištění ¹ - při praní ¹	max. ± 2 max. ± 5	ČSN EN ISO 3175-1,-2 (80 0809) ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Změna vzhledu po praní a/nebo chemickém čištění ¹ stupeň	≥ 3	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

¹ Podle předepsaného způsobu údržby

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.11 Froté ručníky a froté plošné textilie

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - v otěru za sucha - v otěru za mokra - ve vodě - při praní (60 °C)	$\geq 3-4$ ≥ 4 pro barevné výrobky $\geq 3-4$ ≥ 3 ≥ 4 $\geq 3-4/3-4$	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147), metoda 2 ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139) ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143) po jednom cyklu praní a sušení ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123)
Pevnost v tahu N	≥ 250	ČSN EN ISO 13934-1 (80 0812)
Změna rozměrů %	max. – 8 max. – 5 pro plošné textilie na koupací pláště	ČSN EN ISO 5077 (80 0822) ČSN EN ISO 3759 (80 0825) ČSN EN ISO 6330 (80 08121) zjišťuje se po jednom cyklu praní a sušení podle instrukce výrobce
Doba absorpce	≤ 15	ČSN EN 14697 (803035)

3.12 Záclony a závěsy

Vlastnost, měřicí jednotka	Požadavek	Zkušební metoda
Stálobarevnost stupeň - na světle - při chemickém čištění ^{1,2} - při praní ^{1,2}	≥ 5 ≥ 4 $\geq 4/3-4$	ČSN EN ISO 105-B02 (80 0147) ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166) ČSN EN ISO 105-C06 (80 0123)
Změna rozměrů % - při chemickém čištění ¹ - při praní ¹	max. ± 2 max. ± 3	ČSN EN ISO 3175-1,-2 (80 0809) ČSN EN ISO 6330 (80 0821)
Změna vzhledu po praní a/nebo chemickém čištění stupeň	≥ 4	ČSN EN ISO 15487 (80 0854)

¹ Podle předepsaného způsobu údržby

² U vícebarevných výrobků nesmí dojít k vzájemnému zapouštění

3.13 Potahové textilie

podle ČSN EN 14465 (80 4206) Textilie - Potahové textilie - Specifikace a metody zkoušení

Norma stanoví hodnoty užitečných vlastností potahových textilií: pevnost v tahu, pevnost v dalším trhání, pevnost v protlaku, posuvnost ve švu, oděr (odlišený podle technologie výroby), žmolkování, stálobarevnost na světle, v otěru, ve vodě. Hodnoty jsou podle úrovně začleněny do pěti skupin.

Pro snímatelné potahy jsou doplněny: stálobarevnost v ručním praní a v pračce, stálobarevnost v chemickém čištění, rozměrová stabilita po praní a sušení – v začlenění do dvou skupin.

Vlastnost	Zkušební metoda	Jednotka	Kategorie				
							
Pevnost v tahu ^{a)}	EN ISO 13934-1	N	>600	≥400	≥350	≥250	
Pevnost při dotržení ^{a)}	EN ISO 13937-3	N	≥40	≥30	≥25	≥20	≥15
Pevnost při protlaku ^{b)}	EN ISO 13938-1	kPa	≥600	≥400	≥200		
Posuvnost ve švu ^{a)}	prEN ISO 13936-2	mm	≤4	≤5	≤6		
Odolnost v oděru	viz. příloha A této EN: — hladké tkaniny — žinylkové textilie — pleteniny — textilie s řezaným vlasem — textilie s neřezaným vlasem — vločkované — netkané — počesané	ot. x 1000	≥35	12-30	4-10		
			≥35	12-30	4-10		
			≥35	12-30	4-10		
			≥45	25-40	10-20		
			≥45	25-40	10-20		
			≥45	25-40	10-20		
Odolnost proti žmolkování ^{c)}	EN ISO 12945-2 po 2000 otáčkách	stupeň 1 až 5	≥4-5	4	3-4	3	
Stálobarevnost na světle ^{d)}	EN ISO 105 B02 (metoda 2) ^{e)}	stupeň 1 až 8	≥6	≥5	≥4		
Stálobarevnost v otěru (za sucha)	EN ISO 105-X12	stupeň 1 až 5	≥4	3-4	3		
Stálobarevnost v otěru (za mokra)	EN ISO 105-X12	stupeň 1 až 5	≥3-4	3	2-3		

^a Tato vlastnost se zjišťuje u všech textilií kromě pletenin a netkaných textilií

^b Tato vlastnost se zjišťuje pouze u pletenin a netkaných textilií, použije se membrána 50cm² a nárůst objemu 100cm³/min

^c Tato vlastnost se zjišťuje u hladkých tkanin, pletenin (bez vlasu), vlasových tkanin s neřezaným vlasem a u netkaných textilií, jako odírací prostředek se použije standardní vlněná textilie (specifikovaná v EN ISO 12947-1) a zjistí se hodnota po 2000 otáčkách, avšak zkouška pokračuje do dosažení 5000 otáček a pro tento bod se zaznamená zjištěný stupeň (podle stupnice 1 až 5). Výsledek zkoušky při 5000 otáčkách je pouze informativní

^d Pro světlé odstíny je povolena odchylka ½ stupně

^e Metodu 3 lze použít pro účely kontroly jakosti

Uvedené členění je vodítkem pro výběr materiálu pro příslušnou oblast použití. Není striktně stanoveno, že musí textilie splňovat všechny požadavky pro zařazení do příslušné kategorie. Rozhodující jsou oděry a pevnosti u ostatních může být více zohledněn účel použití.

Přehled citovaných norem

- ČSN EN ISO 105- B02 (80 0147)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část B02: Stálobarevnost na umělém světle: zkouška s xenonovou výbojkou
- ČSN EN ISO 105-C06 ((80 0123)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část C06: Stálobarevnost v domácím a komerčním praní
- ČSN EN ISO 105-D01 (80 0166)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část D01: Stálobarevnost v chemickém čištění
- ČSN EN ISO 105-E01 (80 0143)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část E01: Stálobarevnost ve vodě
- ČSN EN ISO 105-E02 (80 0144)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část E02: Stálobarevnost v mořské vodě
- ČSN EN ISO 105-E03 (80 0163)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část E03: Stálobarevnost v chlorované vodě (plovárenská voda)
- ČSN EN ISO 105-E04 (80 0165)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část E04: Stálobarevnost v potu
- ČSN EN ISO 105-X12 (80 0139)** Textilie – Zkoušky stálobarevnosti – Část X12: Stálobarevnost v otěru
- ČSN EN ISO 3071** Textilie - Zjišťování hodnoty pH vodného výluhu
- ČSN EN ISO 3175 –1 (80 0809)** Textilie – Chemické čištění a doúpravy – Část 1: Metoda pro zjišťování čistitelnosti textilií a oděvů
- ČSN EN ISO 3175 –2 (80 0809)** Textilie – Chemické čištění a doúpravy – Část 2: Postupy pro tetrachlorethylen
- ČSN EN ISO 3758** Textilie – Symboly pro ošetřování
- ČSN EN ISO 3759** Textilie - Příprava, označování a měření vzorků plošných textilií a oblečení při zkouškách pro zjišťování změny rozměrů
- ČSN EN ISO 6330 (80 0821)** Textilie – Postupy domácího praní a sušení pro zkoušení textilií
- ČSN EN ISO 11640** Usně - Zkoušení stálobarevnosti - Stálobarevnost při stírání
- ČSN EN ISO 12945-2 (80 0837)** Textilie – Zjišťování sklonu plošných textilií k rozvláknění povrchu a ke žmolkování – Část 2: Modifikovaná metoda Martindale
- ČSN EN 13297 (80 4416)** Textilní podlahové krytiny – Klasifikace vpichovaných vlasových podlahových krytin
- ČSN EN ISO 13934-1 (80 0812)** Textilie – Tahové vlastnosti plošných textilií – Část 1: Zjišťování maximální síly a tažnosti při maximální síle pomocí metody Strip
- ČSN EN ISO 13938-1 (80 0875)** Textilie – Vlastnosti plošných textilií při protlaku – Část 1: Hydraulická metoda pro zjišťování pevnosti v protržení a roztažení při protržení
- ČSN EN ISO 15487 (80 0854)** Textilie – Metoda pro hodnocení vzhledu oděvů a dalších finálních textilních výrobků po domácím praní a sušení
- ČSN EN ISO 13936-1** Textilie - Zjišťování odolnosti tkanin proti posuvu nití ve švu - Část 1: Metoda se stanoveným otevřením švu

ČSN EN ISO 13936-2 Textilie - Zjišťování odolnosti tkanin proti posuvu nití ve švu - Část 2: Metoda se stanoveným zatížením

ČSN EN ISO 13936-3 Textilie - Zjišťování odolnosti tkanin proti posuvu nití ve švu - Část 3: Metoda s ožehlenou svorkou

ČSN EN ISO 5077 Textilie - Zjišťování změn rozměrů po praní a sušení

ČSN EN 14465 Textilie – Potahové textilie – Specifikace a metody zkoušení

ČSN EN 14697 (80 3035) Textilie - Froté ručníky a froté tkaniny - Specifikace a metody zkoušení

ČSN 80 7030 Oděvy – Společná ustanovení

ČSN 62 1156 Chemické zkoušky pryže. Chemické zkoušení pryže zdravotně nezávadné

ČSN 80 3010 Textilní kusové výrobky a oblečení – Značení

ČSN 80 3014 Plošné metrové textilie – Společná ustanovení

ČSN 80 5004 Pletené kusové výrobky - Společná ustanovení

ČSN 80 7602 Osobní a ložní prádlo – Společná ustanovení

OS-80-04 Hodnocení kvality praní – Vliv praní na textilie